

פרוטוקול מס' 24/7

מישיבת ועדה הפנים

ביום ט"ז בלבט תשט"ו - 8.2.1955 בלעה 9.00

נוכחים : חברי הועדה : נ. חת - יו"ר

ע. אסף

ד. בוטחוני

א. כלפון

ח. סגורי-כהן

א. פרי

ש. פרלטיין

ב. קמין

פוזמביט : מר דותנברג

מר הנגבי

מר טילברסטון

סדר היום: המיך הדיון בחוק להיקון

פקודת העיריות.

- - -

היו"ר נ. חת: לפני ישיבת לסדר היום אני רוצה

להזכיר לחברי הועדה כי הסיור

יתקיים ביום ט"ז זה בשעה 9.30 בבוקר.

יש להחליט מתי לקבוע היום את

הישיבה השניה של ועדה הפנים. נדמה לי כי יש לקיימה בשעה 18.30

או בשעה 19.00. להבא בקבענה בשעה 18.30 או בשעה 14.30.

ה ו ח ל ט

לקיים את הישיבה השניה של ועדה

הפנים בכל יום ג' בשעה 14.30.

חוק פקודת העיריות

היו"ר נ. חת: דנו בדעתו בסעיף הראשון. דחינו

הצעתו של חבר הכנסת פרי וזו של

חבר הכנסת חזני. בתקבלה ההצעה האומרת, כי בוועדה לא יהיו חברי

אותה רשות מקומית הנוגעת בדבר. כן בתקבלה החלטה האומרת, כי רוב

רובה של הועדה יורכב מאנשי הצבור. וכן - אשר הפנים ימנה את הועדה

בהתייעצות עם שר המשפטים.

א. כלפון: המין צורך להגדיר באופן ברור את

"אנשי הצבור", כדי שידע מי הם?

היו"ר נ. חת: מוטב מולי לומר ש"רוב חבריה לא יהיו

מבין פקידים הממשלה", כי זו למעשה

כוונתנו.

הצעת היו"ר ש"רוב חבריה לא יהיו מבין פקידים הממשלה" - בתקבלה.

סעיף 86(א) - מיטור עבודות חוץ.

היו"ר ב. חת:
הייתי רוצה לדעת מה נאמר בטעיף 85 ומה בטעיף 91?

מר סילברסטון:
הפקידים הנזכרים בטעיף 85 הם: מזכיר העיר, גזבר, מהנדס העיר, מפקח סניטרי, רופא ורופא וטרינרי.

טעיף 91 מוסר על העובדים להיות מעונינים בחוזים שהעיריה צד להם.

ע. אסף:
אני מציע למחוק את הטיפא. אם מצאה העיריה לנכון לאפשר לפקיד גבוה מסויים לעבוד עבודה נוספת - יש לסטוך על העיריה בענין זה. כבראש שלא היתה לה דרך אחרת. באמרנו "יר הפנים" אין כוונתנו ליר הפנים עצמו, כי הרי אין אנו יכולים לדרוש מפנו ידיעה של כל פרט ופרט. אין לשר הפנים דרך אחרת בענין זה אלא להסתך על אינפורמציה שהנו מקבל מן הפקידים הגבוהים. ואם עומדת בפני הברירה אם לסטוך יותר על העיריה, שהיא מוסר דפרזונטיבי, נבחר, המיצג את אנשי המקום או על פקיד גבוה מבלי שאנסה להפחית מערכו, הרי שאני חייב לסטוך על מועצת העיריה ולא על הפקידים הגבוהים, ויהיו מלה אפילו הטובים ביותר. יש להטיל את כל האחריות במלואה על מועצת העיריה.

א. כלפון:
אני מצטרף לדעתו של חבר הכנסת אסף.

היו"ר ב. חת:
העובדה האחרת שפקידים מלה יתמכו על ידי ייר הפנים אינה חשובה בעיני. אני מתאר לעצמי שלא בנקל תתן מועצה כלשהי למהנדס או לרופא רשות לעבוד בשכר, אלא אם כן יופעל לחץ, ואז ייקל על המועצה לומר לאותו פקיד המעוניין בכך: אני כילעצמי איני מתנגדת, אלא שסלמעלה אין נותנים לי. דווקא דבר זה בא להקל על העיריות ולא להכביד עליהן.

ש. פרליסיין:
כאן כתוב "לא יעטוק ולא יחתף". האם בא חוק זה למטור עליו להשתתף או להשקיע כסף בעסק מסויים, האין אנו מגבילים על ידי כך יתר על המידה?

צדק חבר הכנסת חת, שטוב שיהיה מוסר עליון שיבוא לעזרת העיריה בענין זה.

א. כלפון:
לטעיף 85 היסטוריה מרוכבת, וזה שעבד בלירות המוניציפלי יודע אותה. הכטסלה הסנדטורית רצתה כי הפקידים הגבוהים בשרות המוניציפלי יהיו כפופים לה. הפלחמה בענין זה היתה קשה כל זמן הילטון הסנדטורית. כיום כולנו רוצים לתת לרשויות המקומיות חופש ולא להפכן לכפופות לפלטון. על כן יש לזכור כי עבר זמנו ובטל קרבנו יל חוק זה וצריך לבטלו.

מר הנגבי:
צדק חבר הכנסת פרליסיין באמרנו, שמטור לפקיד הגבוה בשרות המוניציפלי להיות שותף בעסק. מותר לו לקנות סביות, אבל מטור לו להיות שותף בעסק. אל לנו לאפשר לו לעקוף על החוק. הכרחי לכתוב כאן "בטישרין ובעקיפין" כדי למנוע עקיפת החוק.

א. כלפון:
האם הכוונה גם לאשתו?

מר הנגבי:
בחוק שרות המדינה נאמר במפורש שהכוונה גם לאשתו. כאן לא נאמר הדבר.

ב. סעיף :
 דובר כאן על הצורך במימון של שר הפנים. היות והמדובר הוא בסועצה צריך להפטר לה לקבוע את גורלה היא. לצערי אנו עדיין בזמן האחרון לדבר משונה הטעיק מאד על השירותים המוניציפליים כולם, והוא: דווקא טוב זה של פקידים בתוך במצב צבורי ומוטרי קשה מתוך אי הבהירות לגביהם. נכונה גישתו של חבר הכנסת כלפון שטען, כי היום אנו מעוניינים להיטנע מכפיפותן של הרשויות המקומיות למסמלה, והחוק אינו מלא תוצאה לל התפתחות ארוכה.

אני מציע, על כן, כדי להבטיח את עבודתם של הפקידים הגבוהים הללו וכדי להבטיח את השתתפותם המלאה - שייקבע להם על ידי המסמלה שבר כזה שיוכלו לעמוד בכך ולהתפרנס מסבו.

רוב רובם של האנשים האלה עליהם אנו מדברים הם בעלי השפעה רבה במקום. יש ביכולתם ללחוץ על הרשות המקומית, אף על ראש המועצה. ראש המועצה עומד תחת לחץ מתמיד וכבר יש לקיים, על כן, רשות סליטית או ביורקטיבית שיהיה ביכולתה לבחון את הדבר שלא תחת לחץ.

ג. סילברסטון :
 אני רוצה להפנות את תשומת לבכם לשני דברים: דר הפנים או המסובה על הסחוז הם המאשרים את הטינוי וגם מאשרים את מסכורתם. ואין זה עקבי, אף אין זה הגיוני, לקבל עקרונות חדשים העומדים בסתירה להוראות החוק הקיים כל עוד אין מבטלים את ההוראות עצמן. שאלת אישור גובה המסכורת היא שאלה קובעת אף בענין של היתר עבודה בעבודות חוץ, ואי אפשר לתקן דבר אחד מבלי לתקן יחד אתו גם את הדבר השני.

ד. אסף :
 אני מציע במקום "ראש העיריה" לכתוב "מועצת העיריה". בל ייעשה הדבר על דעתו של ראש העיריה בלבד. יש לשמך בכך את המועצה כולה.

יודע אני כי קופ"ח קבלה בשעתו החלטות עקרוניות שיש בהן כדי לאסור עבודת חוץ. אולם החלטה זו נשארה על הנייר בלבד, כי הכוחות המעוליים ביותר עזבו את השירות ועברו לפרקטיקה פרטית. גם המועצה תעמוד בפני ברירה כזאת: או לוותר על אותו אדם ששירותו חשוב או להפטר לו לעבוד בעבודה נוספת. יש להשאיר את הדבר הזה לשיקולה של המועצה. יתכן ולשר הפנים תהיה בענין זה עמדה הרבה יותר או ביורקטיבית, אולם המועצה והיא בלבד תדע להעריך את זקיקותה לאדם זה או אחר. בל נעמיד את העיריות במצב שיש בו כדי לפגוע בעבודתה התקינה.

ה. כלפון :
 בניגוד לדעתו של סר סילברסטון אין אני חושב שזאת אנו מציעים. אין אנו אוטורים שהעיריה תקבע טיכורת ללא מימון של הפנים, אלא שתמיר העיריה לעובדיה, במקרה שתמצא זאת לנכון, לעבוד עבודה נוספת.

כשנגיע לתיקון הוראות סקודת העיריות צריך יהיה לטנות גם סעיף 85. אולם אין הדברים סותרים.

אני מסכים עם חבר הכנסת אסף הטבקש שהמימון לא ייעשה על ידי ראש העיריה אלא על ידי מועצת העיריה.

ו. פרלטיין :
 אני רוצה להשתמך על דברי ההסבר לסעיף 86(א). התקנת סעיף חדש במה למנוע עבודות חוץ של פקידים העיריה כי עבודה כזאת מחבלת בטיב עבודתם של פקידים העיריה. כוונת החוק הייתה, איפוא, לא להחיר לאדם לעסוק בעבודה שיש בה כדי להפריע לו לסלא את תפקידו בשירות. אולם מדוע אין לאפשר לו להיות בעל בית או יותף לעסק?

על כן אני מציע לכתוב "פקידי העיריה לא יעטוק בכל עבודה מחוץ לשירות העיריה ולא יחתף בפועל בכל עסק". כך לא אגזול מסנו את האפשרות להיות יותף בעסק למינו מחייב עבודה בו.

אני מבין מדוע אינכם רוצים לקיים אינסטנציה ללימית שתפעל ותחליט שלא תחת לחץ.

היו"ר נ. חת:

כשהמדובר הוא במקרה "שלא על סנת

לקבל פרס" די את נסתפק במישורו של

ראש העיריה. לגבי עבודה מדעית, אמנותית וספרותית, המוזכרת בטעיף (ג) טעון הדבר מישורו של ראש העיריה. עלינו להיות מציאותיים. כל נביא כל דבר פעוט כזה בפני הטועצה, הדבר יכביר על הפרוצדורה. אני חושב שיש להבדיל בין עבודה "לא על סנת לקבל פרס ובין עבודה שיש בה קבלת שכר. במקרה של עבודה "על סנת לקבל פרס" אני מסכים להצעתו של חבר הכנסת אסף שיעשה הדבר במישורה של הטועצה. לא כן לגבי עבודה שאינה על סנת לקבל פרס. כאן צריך להסתפק במישורו של ראש העיריה. על כן צריך, לפי דעתי, להצביע על טעיף (א) ו(ג) יחד.

להצעתו של חבר הכנסת פרלמטיין. צריך להגדיר בחוק באופן ברור ומפורש מהם סוגי החטכונות הסותרים ואלו האסורים. ניסוח החוק כפי שהוא עכ"יו טובע אף אפשרות של רכיסת סניות. אולי כדאי לגבי הדבר הזה להסתפק בהצהרה כפי שנהוג הדבר לחוק שירות המדינה.

ב. קטיין:

אנו רגילים לבחון הכל או מבחינה

כספית או מבחינת האינטרס האישי, אבל

העיריה היא סוף סוף מוסד פוליטי, וקיימים אינטרסים שהם מולי חיובים יותר מאשר אינטרסים כספיים. היות ורוצים אנו להבטיח גישה צבורית רחבה יש לקבל את הצעתו של חבר הכנסת אסף המטילה על הטועצה למשר ולא על ראש העיריה.

א. כלפון:

לטעיף (ג) אני מציע להוסיף גם

הוראה ולא רק עבודה אמנותית, ספרותית

ומדעית. יש מקרים של מהנדסים הטורים למשל בטכניון, יש רופאים הנותנים הרצאות לאחיות, ויש להתיר את הדבר בחוק.

אני מציע להתאים את טעיף (א) לחוק שירותי המדינה ולאטוב לא רק עליו ולא גם על איתו.

ט. פרלמטיין:

אני מציע לחוק בטעיף (ג) את המלים

"במישור ראש העיריה". האם על כל

כתיבת ספור או רוטן יש צורך לקבל מישור מאת ראש העיריה? אין הדבר מתקבל על הדעת. בל נעשה את עצמנו לצחוק.

א. פרי:

אני מציע להסתפק בשתי השורות הראשונות.

"פקיד העיריה לא יעטוק ולא יחתף,

במישרין או בעקיפין, בכל עסק או עבודה מחוץ לשירות העיריה (להלן - עבודת חוץ)".

אין לשלול מפקיד עיריה לעטוק בעבודה צבורית. יכול הפקיד, ובל באסור זאת עליו, להשתייך למפלגה מסוימת ולפעול למענה. מותר לו לעטוק בכל עבודה שלא על סנת לקבל פרס ותהא זו גם עבודה צבורית.

אני תוסך בדברי חבר הכנסת פרלמטיין באשר לעבודה מדעית, ספרותית ואמנותית.

היו"ר נ. חת:

יש להגדיר קודם כל מה היא "עבודה".

ברור שכוונתנו איננה לפקח על דעותיו

של פקיד זה או אחר. אין אנו רוצים למנוע מפקידי העיריה להשתייך

לאחת המפלגות, אולם קבלת שכר לוקחת וגוזלת מזמנו ומכושר עבודתו, וזאת יש למנוע. יש מקום לקבל הצעתו של חבר הכנסת פרי וזו של חבר הכנסת פרלימנטרין שלגבי עבודה צבורית ולגבי השקעת כספים - דיו בכך אם יצהיר. מולל כדאי גם לקבוע אותם סוגי עבודה ואותם סוגי השקעה שהם מותרים לעשות אלה האסורים. הוא הדין לגבי עבודה מדעית, ספרותית ואמנותית. דיו אם יצהיר על כך.

אני רוצה לומר, כי עבודת חוץ לא צריכה לפי דעתי לכול עבודה ספרותית, מדעית ואמנותית, הוראה, השקעת הון בנכסים וקבלת רווחים מהם. זה מותר. אולם על כך צריך להצהיר, כפי שמצהיר הפקיד על השכר שקיבל תמורת הביצוע בטעיף (4). אני כשלעצמי לא הייתי מצייין במפורש גם עבודה צבורית.

ע. אסף :
אם האדם מקבל משכורת קבועה נוספת - נחשב הדבר בעיני כעבודה, אבל במקרה שכתב פעם שיר או סיפור - איני רואה זאת כעבודה כלל. אי אפשר להגביל אדם ולא להתיר לו לכתוב שירים, רומנים או נובלות.

מר הנגבי :
לחבר הכנסת אסף רוצה אני לומר, כי לגור הנטיון שקדם לחוק שירותי המדינה הוכרר כי לא תמיד קל להפריד בין עבודה מדעית ובין עבודה מותרת. יבוא הפקיד ויכתוב ספר על בעיות השלטון המקומי בטקום. האם אין זה בבחינת עבודה מדעית?

אשר להצהרה. רוצה אני לשאול את חבר הכנסת פרלימנטרין: מה יהיה במקרה שרופא עירוני מסויים רכש מניות באתא לפסל ואחר-כך עיה בשם העיריה חוזה עם אתא לתספק למוסדות העיריה את כל סוצריה. במקרה כזה מעניין לדעת אם יש לאותו פקיד גבוה מניות והיכן.

א. כלפון :
אני תוסך בהצעת היו"ר האומרת: דרושה הצהרה, כי יש בדבר הזה כדי למנוע שחיתות. אם ייכנס אדם ויצהיר "לא היה לו קודם לכן רכוש, אין הצליח במסך נביח ארבע שנים לעבודתו לרכוש לו דירה העולה 10.000 ל"י. הצהרה מעין זו תילול אפשרות של שחיתות.

מר טילברסטרו :
החוק בא להבטיח ולמנוע קונפליקט של אינטרס בין הפקיד במילוי תפקידו בעיריה ובין אינטרס אחר ממנו הוא סרוויח בצורה זו או אחרת. לענין זה של רווח צריך להציב גבול מסויים, אחרת אפשר יהיה לפרש הכל כזכות הנאה. בא החוק ואומר, שיש לרכז את הפיקוח אך ורק על עבודות שיש בהן מסום קבלת שכר, ואין להגביל יתר על המידה את החופש של פקיד העיריה לעסוק בדברים שלא על מנת לקבל פרס, ואם כן - רק בעניינים מיוחדים שהם בבחינת עבודה מדעית, ספרותית או אמנותית.

אשר להצהרה על הרכוש. הדבר מהווה התערבות איננה בחייו הפרטיים של האזרח ובחופש הפרטי שלו. אין ללכת בדרכים אלו. מקרי שחיתות - תגלה המשטרה.

היו"ר ב. חת : ועתה לסיכום.

אני מציע לכתוב: "עבודה מדעית, אמנותית ספרותית או של הוראה שלא נגד שיכורת חדיית או שנתית קבועה".

א. פרי : אני מציע להוציא הוראה ולהוסיף עבודה צבורית.

היו"ר נ. חת :

כולנו מסכימים ש"עבודה צבורית שלא על
סנת לקבל פרס" לא תהיה טעונה רשיון.

כולנו מסכימים ש"עבודה אפנותית, ספרותית
ופדעית ללא התקשרות קבועה" לא תהיה
טעונה אישור.

הוטכם ש"היקעת הון וקבלת רישיון סמנה
לאין פתח עבודה או עיסוק" - אינה
טעונה אישור.

בענין זה - הסתייגות לחבר הכנסת פרי.

ענין "הוראה" אין אנו מסכימים. לגבי

הוראה דרושה תהא רשות סיוחדת.

עתה לגבי שאר הדברים. במקרה "שלא על
סנת לקבל פרס" לפי דעתי מספיק אם ייעשה הדבר באישורו של ראש העיר.
אין צורך בהוצעה לענין זה. חבר הכנסת קסין מציע שבמקרה "שלא על
סנת לקבל פרס" ייעשה הדבר באישורה של המועצה כולה. איני סוכן להתווכח
על כך.

ה ו ח ל ט

"ראשי ראש העיריה להתיר לפקיד עיריה לעסוק בעבודות חוץ
שלא על סנת לקבל פרס באישור המועצה, ואילו מועצת העיר
תאשר כשהסדובר הוא בקבלת לכר.

היו"ר נ. חת :

ועתה לשאלת אישורו של יד הפנים.

ש. פרלמטיין :

מדוע מבטלים אנו את אישורו לל שר
הפנים אך ורק לגבי הפקידים הגבוהים?
אם חובה עליו לאשר - יאשר זאת בכל מקרה.

ה צ ב ע ה

2	2 -	בעד	אישורו של שר הפנים בכל מקרה
3	3 -	נגד	
3	3 -	בעד	הסמכת המלים "באישורו של שר הפנים"?
4	4 -	נגד	
4	4 -	בעד	הצעת החוק כפי שהיא בענין זה
2	2 -	נגד	

הישיבה נועלה בשעה 11.00